

FALUDY GYÖRGY

Öt szonett

A SZÁZAD MARGÓJÁRA

CCCXXXI

*Fiatalon – régen volt, vagy nemrégén? –
ezer csillag égett az éjji égen,
míg én a kertben álltam és remegtem
az érthetetlen, roppant műremekben.*

*Ma már csak olykor gyúl ki öt-hat csillag,
de nincs bennük mindenség, ihlet, illat;
keresd most messze északon vagy délen,
ami egyszer tiéd volt minden éjjel.*

*Ha megállok az ablakban, elöttem
Buda dombjai eltűnnek a ködben,
vagy bús szürkék. Kontúrjuk összeolvad*

*felhővel-éggel. Egykor zöldek voltak,
ormaikon kemény vonallal. Földi
szálláshelyünk készül fejünkere dőlni.*

CCCXXXII

*Másnak tűnt hetven éve föld meg égbolt
és a jövőendő sok millió év volt,
meg boldogság, mert biztunk mindahányan
a technikában és a tudományban.*

*Új gyógyszer jött annak, ki kórral küzdött,
telefonok szóltak mint éjji tücskök,
meleg víz folyt, gáz égett házainkban,
villám helyett kigyúlt az ezüst villany,*

*színházak, mozik nyíltak és az élet
elviselhetőbb, a nyomor enyhébb lett,
de én még váraкоztam, mi a vége.*

*Mint annyian, apám is azt ígérte:
még negyven év és gyönyörű lesz minden,
mihelyt elpusztul a Sztálin s a Hitler.*

CCCXXXIII

*Az eljövő Paradicsomra vártam
mint Erazmus meg Moore 1500-ban,
türelmesen és rémült tisztelettel,
amíg 59-ben észrevettem,*

*hogy az ipar áldott, roppant vonatja
a pokolgépet is hozzánk vontatja,
s a füsttől és méregtől, melyet termel
elpusztul fű, fa, állat s minden ember.*

*Sok millió helyett, amit reméltem
be kell érnünk most harminc-negyven évvel.
Segítség nincs. Nem akad köztünk senki,*

*aki tudná, mit kell ez ellen tenni.
Ha lenne, akkor gyalogosan s vénen
mennék hozzá és elé hullnék térdem.*

CCCXXXIV

*Megfúlunk, ha a technikát folytatjuk
és éhenhalunk, hogyha abbahagyjuk.
S megesszük egymást. Csak az öregek nem
értik e dilemmát, mivel kegyetlen,*

*s azt hiszik, nincs. Másnál meg az a nézet,
hogy házórző lovagunk, a Természet
segít rajtunk. S ez mennyei csodát vár
mint Trianonnál, Mohinál, Mohácsnál.*

*A fiatalok megérik vagy sejtik
a jövőndőt. De mit tehetnek? Semmit.
Próbálnak élni, mert tudják: maholnap*

*a lég szennyétől nem látják a holdat,
és minek alkotnának örökös
dolgot, mikor nem lesz örökös?*

CCCXXXV

Régen, ha parkban játszó gyermekekben
gyönyörködtem, közben csak irigykedtem,
hogy az enyémnél jobb világba nőnek.
Most elfordulok, mert sajnálom őket.

Harminchét éve kínoz ez. Elalszom
s felébredek. Verejtékes a tarkóm.
Eszembe jut, pedig nem akarom.
Két térdemet egymásba csavarom,

tíz körmöm végigfut a combomon.
Vérem kiserked. Minek – gondolom –
minek kínzom magam és izgatom,

mikor tudom, hogy nem lesz irgalom?
Saját halálomtól is reszketek,
de fajtánkét viselni nehezebb.

(1996)

